

זבחים י

דברי רב משמיה דמבוג

דחייה	הנושא	הסיבה	הדין	שחט חטאת לשם:	
	שינוי קודש	זאת תורת החטאת , תורה אחת לכל החטאות (אין נחשב שינוי קודש)	כשירה	חטאת נחשון	נוסח 1
רבי שמעון אומר: כל המנחות שנקמצו שלא לשמן - כשירות ועלו לבעלים לשום חובה, לפי שאין המנחות דומות לזבחים, שהקומץ מחבת לשם מרחשת - מעשיה מוכיחין עליה שהיא מחבת, חריבה לשם בלולה - מעשיה מוכיחין שהיא חריבה, אבל בזבחים אינו כן, שחיטה אחת לכולן, קבלה אחת לכולן, זריקה אחת לכולן; טעמא דמעשיה מוכיחין, הא אין מעשיה מוכיחין לא, אמאי? לימא: זאת תורת המטה , תורה אחת לכל המנחות!	שינוי בעלים	אין כפרה למתים (אין בעייה של שינוי בעלים כי אין בעלים)	כשירה	על מנת שיתכפר בה נחשון	נוסח 2
	שינוי בעלים	חטאת נחשון עולה היא (שינוי בעלים זה רק מי שמחוייב אותו קרבן)	כשירה	על שמחוייב חטאת כנחשון (שינוי בעלים)	נוסח 3
	שינוי קודש	חטאת נחשון עולה היא (נחשב שינוי קודש)	פסולה	לשם חטאת נחשון	נוסח 4

אמר רב: חטאת חלב

הדין לפי גירסה 2 (רב אחא בריה דרבא)		הדין לפי גירסה 1		שחט לשם:
שחט לשם בעלים שחייבים:	שחט לשם קרבן חטאת:	כשירה	פסולה	חטאת דם חטאת עבודת כוכבים חטאת נזיר לשם חטאת מצורע לשם חטאת דטומאת מקדש וקדשיו
פסולה	פסולה	פסולה	הני עולות נינהו	מהו? מי אמרינן כרת כמותה, או דילמא אין קבוע כמותה?
כשרה		מהו? מי אמרינן כרת כמותה, או דילמא אין קבוע כמותה?		

חטאת ופסח ששחטה לשמה לזרוק דמה שלא לשמה

ריש לקיש	רבי יוחנן	
כשירה	פסולה	הדין הטעם
אין מחשבין מעבודה לעבודה, ולא ילפינן ממחשבת פיגול.	מחשבין מעבודה לעבודה וילפינן ממחשבת פיגול	אזדו לטעמייהו - השוחט את הבהמה ע"מ לזרוק דמה לעבודת כוכבים, ולהקטיר חלבה לעבודת כוכבים
מותרת, אין מחשבין מעבודה לעבודה, ולא ילפינן חוץ מפנים	ר' יוחנן אמר: אסורה, מחשבין מעבודה לעבודה, וילפינן חוץ מבפנים	

סיועיה לרבי יוחנן :

המקרה הקל אמר הרינו שוחט :	הדין במקרה הקל : שחטו על מנת לזרוק דמו :	המקרה החמור	הדין במקרה החמור
חוץ לזמנו שהוא כשר	חוץ לזמנו – פסול (פיגול)	מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמו פסול (חטאת ופסח)	שחטו על מנת לזרוק דמו שלא לשמו - אינו דין שיהא פסול
הקושי	חוץ לזמנו כרת	מחשבה שלא לשמה אינה כרת	
גירסת רב רבא בר אהילאי	חוץ למקומו שהוא כשר	מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמו שהוא פסול	שחטו ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו - אינו דין שיהא פסול
הקושי	לחוץ למקומו - נוהג בכל הזבחים	שאינו נוהג אלא בפסח וחטאת	
גירסת רב אשי	לשם פלוני שהוא כשר (שינוי בעלים רק בזריקה)	מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמן שהוא פסול	שחטו ע"מ לזרוק דמן שלא לשמן - אינו דין שיהא פסול

סיועיה לריש לקיש :

לא תאמר בזריקה ותיתי מק"ו מבינייא, משחיטה וקבלה, למאי הלכתא כתב רחמנא? לומר, דאין מחשבין מעבודה לעבודה.

קושׁי : מתקיף לה רב פפא : ודלמא דמחשבין מעבודה לעבודה!

תירוץ : אם כן, לשתוק קרא מיניה ותיתי מקל וחומר דרב אשי,

הסבר לפי ר' יוחנן : פריך הכי : מה להנך שכן טעונות צפון וישנן בחטאות הפנימיות.

תגובת ריש לקיש לדברי ר' יוחנן : השתא מיהא בשלמים קיימין כי אין בשלמים את החומרות האלו ולכן הפסוקים מיותרים

אשם

רבי אליעזר	ר' יהושע
אף האשם כחטאת	אשם אינו כחטאת

טיעון ר' אליעזר : **חטאת באה על חטא ואשם בא על חטא, מה חטאת שלא לשמה - פסולה, אף אשם שלא לשמו – פסול**

הטיעון הנגדי של ר' יהושע	דחייה
חטאת חמור – דמה למעלה מחוט הסיקרא	פסח יוכיח שגם לא לשמו פסול אבל דמה מתחת לחוט הסיקרא
יש לפסח גם חומרה שזמנו קבוע	חטאת יוכיח שזה לא מה שמכריע בעניין לשמה כי לחטאת אין קריטריון זה
אפשר לחזור להקשות מחטאת ואז שוב מפסח	

טיעון 2 של ר' אליעזר :

חטאת נאמר בה **היא** בשחיטה, היא לשמה - כשירה, שלא לשמה - פסולה,

ופסח נאמר בו **הוא** בזביחה, הוא לשמו - כשר, שלא לשמו - פסול,

אף אשם נאמר בו **הוא**, הוא לשמו - כשר, שלא לשמו - פסול.

דחייה : אמר לו רבי יהושע :

חטאת נאמר בה **היא** בשחיטה, היא לשמה - כשרה, שלא לשמה - פסולה,

פסח נאמר בו **הוא** בזביחה, הוא לשמו - כשר, שלא לשמו - פסול,

אבל אשם לא נאמר בו **הוא** אלא **לאחר הקטרת אימורין**, והוא עצמו שלא הוקטרו אימורין - כשר!

טיעון 3 של ר' אליעזר : הרי אומר : (ויקרא ו) **כחטאת כאשם**, מה חטאת שלא לשמו - פסול, אף אשם שלא לשמו - פסול.

קושי על הדיון סביב הטיעון הראשון של ר' אליעזר : אמר מר, **אמר לו ר' יהושע : חזרני חלילה.** ולמיהדר דינא ולייתי במה הצד!

תירוץ : משום דאיכא למיפרך : מה להצד השהו שבהן שכן יש בהן צד כרת.

עוד קושי על הדיון בטיעון הראשון : **אמר לו ר' יהושע : לא, אם אמרת בחטאת שכן דמה למעלה.** ולימא ליה : לא, אם אמרת בחטאת שכן נכנס דמה לפני ולפנים!

תירוץ : בחטאות החיצונות קאמרינן,

עוד קושי : שאם נכנס דמה [לפני] ולפנים – פסולה

תירוץ : אית ליה לרבי אליעזר אף האשם.

עוד קושי : שכן מכפרת על חייבי כריתות!

תירוץ : מחטאת דשמיעת הקול.

עוד קושי : שכן טעונה ארבע מתנות!

תירוץ : כרבי ישמעאל, דאמר : כל הדמים טעונה ארבע מתנות